

Afghanistanveteraan en dienstslachtoffer Maarten Over (41):

‘Deze erkenning draagt bij aan herstel’

Sobere editie Veteranendag

Oud-politievrouw Angelique Starreveld (55):

‘Door PTSS gaat je leven heel anders lopen’

BNMO'er organiseert
uitstapje voor Oekraïense
oorlogsinvaliden

“Als je snel wilt gaan, ga je alleen; als je ver wilt gaan, ga je samen!”

Wat ik deel en schrijf, weet u eigenlijk al!

Ons land kent heel veel organisaties, stichtingen en verenigingen die opkomen voor ‘de belangen’ voor hun leden en doelgroepen. De BNMO doet dit nu al zo’n 81 jaar. Onze leden, oud of jong, nieuw en/of als MOD’ers ongeacht wat, zij leveren ook veel informatie voor onze belangenbehartiging. Belangenbehartiging is een van de speerpunten van de BNMO, naast ons aanbod zoals het contactpersonennetwerk, activiteiten etc.

U bent als lid, naast onze afdelingen met hun besturen en vrijwilligers, een belangrijke informatiebron. Als u iets vindt of tegen de bekende deuren aanloopt, weet u de BNMO te vinden. Als wij een eigen onderzoek opzetten en uitzetten, ontvangen wij veel reacties, veel respondenten en verhoudingsgewijs veel input. Dit is zo belangrijk om zo ook datgene te bewerkstelligen wat bij u leeft en wat u ondervindt!

Uiteraard heeft de BNMO ook veel kennis en ervaring in huis, maar juist uw ervaring als ons lid, is een belangrijke aanvulling daarop. Soms zijn die ervaringen ook om een probleem ‘op de agenda’ te krijgen, ook bij andere belangenbehartigers zoals de Nationale Ombudsman, de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht, de Politie, het nationaal Veteranen Platform en uiteraard de Tweede Kamer. Wij hebben een actieve achterban, dit maakt ook dat de BNMO een serieuze gesprekspartner is voor diverse overheden, bestuurders en instanties die er voor ons toe doen. Dit benadrukt ook dat ‘het *samen* gaan’, ook veel tijd vergt, geduld in veel zaken en uw begrip daarvoor. Ik wil dan ook benadrukken dat het ‘*samen* optrekken’ met u, als ons lid, essentieel is en daarom bedank ik u ook voor uw lidmaatschap waarmee u de BNMO en onze leden ondersteunt.

De zomervakanties gaan beginnen, een heerlijk vooruitzicht. Even loskomen van het dagelijkse leven en *samen* met elkaar, vaak in een andere omgeving, nieuwe ervaringen beleven en herinneringen ophalen. Geruststellend is dat u zich nooit zorgen hoeft te maken over de BNMO, zij is er en zal er altijd zijn voor u, een gerust gevoel. Ik wens u en de uwen een mooie zomerperiode en vakantie toe!

Ronald Odenkirchen,
Algemeen voorzitter BNMO

In dit nummer

Veteranendag deels afgelast

Door de maatregelen tegen de hitte werd de Veteranendag in Den Haag dit jaar beperkt tot de live op tv uitgezonden openingsceremonie in de Koninklijke Schouwburg. Hoewel er weinig viel aan te merken op deze ceremonie met boeiende veteranenverhalen en optredens van o.a. Douwe Bob (foto), in aanwezigheid van onder meer koning Willem-Alexander en premier Rob Jetten, betekende het afgelasten van het Veteranendefilé en het Malieveld-programma een grote domper voor veteranen. “De basis van Veteranendag is dat je elkaar ontmoet.”

Foto: NLVD

Uitreikingen Draaginsignes MOD

Na de uitreiking van de Draaginsignes MOD door de Commissaris van de Koning in Overijssel, volgden dezelfde ceremonies in Limburg en Brabant. Daarmee wordt de overhandiging van dit zichtbare teken van erkenning en waardering langzaam maar zeker door het hele land uitgerold. Telkens weer blijkt dat met name dienstslachtoffers dit gebaar bijzonder op prijs stellen.

Foto: Marco van Brummelen

De Kareoler is een uitgave van de BNMO, de bond voor beschadigde militairen en andere geüniformeerden. Het blad verschijnt zeven keer per jaar en wordt gratis toegezonden aan leden van de BNMO.

Beschermvrouwe

Prinses Beatrix

Hoofdbestuur BNMO

Algemeen voorzitter: Ronald Odenkirchen

Algemeen secretaris: Ruud van Brummelen

Algemeen penningmeester: Marga Verstege

Activiteitencommissie: Joyce van Assen (HB), Wilma Gerrits,

Jeannine Jansen (BNMO-TVO) en Steef van Montfoort

Adviseur hoofdbestuur: Pieter Glas

Raad van Advies

Boud van Beurden, Harry van den Brink, Bert Bruins, Frank Marcus en Henk Timmer

Adres

BNMO, Postbus 125, 3940 AC Doorn

tel: 0343-474110

e-mail secretariaat: secretariaat@tvo.bnmo.nl

www.bnmo.nl

Het IBAN-nummer van de BNMO is: NL22 ABNA 0420127631

Redactie

Ruud van Brummelen, Norbert Dekker, Fred Lardenoye, Ronald Odenkirchen en Jantine van Rosmalen

Aan dit nummer werkten mee

Joyce van Assen, Marco van Brummelen, Ad Fundum, John Geboers, Ymo Hartzema, Theo Heerkens, Jeannine Jansen, Willem Knook, Erik Kottier, Mediadesk Defensie, NLVD, Oosterbaan Fotografie, Fred Pest en Jori Schimmel.

Omslagfoto

Bosnië- en Afghanistanveteraan Maarten Over krijgt het draaginsigne MOD uitgereikt door Gouverneur van Limburg Emile Roemer. Foto: Marco van Brummelen

Redactieadres

Redactie Kareoler, Borneostraat 12, 6524 LB Nijmegen

tel: 06-53510166

e-mail: redactie@kareoler.nl

Ontwerp en vormgeving

Anima communicatie & vormgeving, Groesbeek

Lithografie/druk

Senefelder Misset Doetinchem

© LJP Nijmegen/BNMO

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

Veteranenloket

nederlands
veteranen
instituut

Tel. 088 33 40 000

POLITIE

Tel. 088 161 1240

BRANDWEER

Tel. 0800 1288

fonds

De totstandkoming van de Kareoler wordt mede mogelijk gemaakt door Vfonds met middelen uit de Nationale Postcode Loterij en de Vriendenloterij. Uw deelname hieraan wordt daarom van harte aanbevolen.

'PTSS was taboe bij Politie'

Het gaat nu beter, maar er valt nog veel te verbeteren bij de Nationale Politie als het om PTSS gaat. Dat vindt Angelique Starreveld, samensteller van het boek 'Als de sirenes blijven loeien'. Ze was pas 6 maanden van de politieopleiding toen ze in 1992 met de Bijlmerramp geconfronteerd werd waardoor zij PTSS opliep. Een bijna even grote impact heeft de wijze waarop de Nationale Politie haar daarna in de steek liet.

Foto: Norbert Dekker

En verder:

Kort en bondig 4
Nieuwsberichten

'Ik wil ook iets voor anderen betekenen' 8
Interview met Afghanistanveteraan Maarten Over

Nieuwe programma's NLVi voor MOD'ers 14
Aanbod voor politieleiden in 2026

Uitreiking Audrey Hepburn Trofee 2026 15
André Wijnberger, trainer-coach MRC

Van de Bestuurstafel 16
De BNMO is op weg!

Wegwijzer over de RVS 18
De aanvraag, de procedure en de lange weg

Van de afdelingen 19
Nieuws, nieuwe leden en overlijdensberichten

Columns 23
Ad Fundum en Ymo Hartzema

Jaaraanbod creatieve en sportieve activiteiten 24

Kritiek op Veteranennota

Minister van Defensie Dilan Yesilgöz bij het overleg over de Veteranennota.
Foto: Debat Direct

Tijdens het jaarlijkse overleg over de Veteranennota op 22 juni klonk vanuit de Tweede Kamer, naast waardering, ook opvallend veel kritiek. De vaste Kamercommissie voor Defensie, die het overleg voerde, vond de nota onder meer verre van volledig, met name als het gaat om wat er beter kan, en uitte onvrede over de late toezending. CDA-Kamerlid Maes van Lanschot kwam naar aanleiding van het zogeheten Ronde Tafelgesprek in de week daarvoor, waar ook algemeen voorzitter van de BNMO Ronald Odenkirchen aanwezig was, met het voorstel van een dashboard met 10 knelpunten. Daardoor zou de Kamer ook meer inzicht moeten krijgen in wat er niet goed gaat, om zo haar controlerende taak goed te kunnen uitvoeren.

Minister van Defensie Dilan Yesilgöz gaf toe dat de nota 'te laat' naar de Kamer was gestuurd en beloofde voortaan ook de knelpunten te benoemen. Zij kreeg van de Kamerleden ook veel vragen n.a.v. de kritische rapporten van de Ombudsman over het tekortschieten van de zorg voor het thuisfront van veteranen en dienstslachtoffers en de lange (juridische) procedures n.a.v. onder meer de Regeling Volledige Schadevergoeding. Daarbij werd ook verwezen naar het zogeheten 'position paper' van de BNMO en de inbreng van Odenkirchen in het Ronde Tafelgesprek. Zo bepleitte PRO-Kamerlid Wimar Bolhuis ook dat de bijzondere zorgplicht van Defensie voor veteranen en dienstslachtoffers meer een brengplicht dan een haalplicht zou moeten zijn. Naar aanleiding van het BNMO-paper werd er door onder meer D66-Kamerlid Michelle Jagtenberg de vraag gesteld over hoe het kan dat Klokkenluiders inzake het werken met het giftige Chroom-6 zelf geen aanspraak kunnen maken op de schaderegeling die door Defensie is getroffen.

Yesilgöz zegde toe dat Defensie bereid is om met slachtoffers in gesprek te gaan en verwees naar de eerder aangekondigde maatregelen om de lange procedures rond schadeclaims te bekorten, zoals het uitbreiden van de juridische afdeling van het ministerie. Voorts wordt er veel verwacht van de zogeheten Herziening van het Voorzieningen- en Uitkeringsstelsel (HVUS) voor veteranen en dienstslachtoffers, dat de afgelopen jaren ontwikkeld is en wacht op behandeling in het overleg tussen Defensie en de militaire vakbonden. Hoewel de minister 'beterschap' beloofde, werden er diverse moties ingediend door de Kamerleden om de 'verbeterpunten' kracht bij te zetten. (FL)

Vernieuwd PTSS-protocol

Tijdens het overleg over de Veteranennota werd ook duidelijk dat er binnenkort eindelijk een vernieuwd PTSS-protocol wordt ingevoerd. Vanaf het begin van de invoering van een PTSS-protocol in 2008 bleek dat het voornamelijk leidde tot verlagen van de invaliditeitspercentages van veteranen en dienstslachtoffers. Iets waartegen door de BNMO collectief en door veel militaire oorlogs- en dienstslachtoffers (MOD) individueel bezwaarschriften werden ingediend. Het leidde ertoe dat Defensie commissies instelde om het protocol en de inschattingmethode voor de mate van invaliditeit te evalueren.

Een commissie onder leiding van voormalig Hoofd Directie Personeel Hans Leijh kwam in 2016 al met aanbevelingen die nu, tien jaar later, pas worden overgenomen in een vernieuwd protocol. Dit werd vlak voor het notaoverleg bekend, maar werd aan het position paper van de BNMO nog toegevoegd. Belangrijk is dat minister Dilan Yesilgöz in het overleg desgevraagd heeft toegezegd dat alle ca. 2000 MOD'ers die de afgelopen periode onder het 'oude' protocol gekeurd zijn, aan de hand van het nieuwe protocol opnieuw bezien worden. Yesilgöz: "Die veteranen hoeven daarvoor niet zelf een aanvraag in te dienen. De doelgroep wordt hier binnenkort over geïnformeerd." Uiteraard gaat de BNMO, gezien ook de lange voorgeschiedenis en de nadelige gevolgen voor MOD'ers, dit proces nauwlettend volgen. Wordt dus vervolgd.

Uitstapje voor gewonde Oekraïense veteranen

De Oekraïense militairen bezochten onder meer de grotten in Maastricht. Foto: privécollectie Van den Heuvel.

Secretaris van de BNMO-afdeling Overijssel Peter van den Heuvel, zelf dienstslachtoffer, nam in juni het initiatief om voor enkele Oekraïense gewonde veteranen een uitstapje naar Maastricht te organiseren. De veteranen zijn in Nederland vanwege hun revalidatie in het MRC in Doorn. Voor zijn initiatief kreeg Van den Heuvel niet alleen support van zijn vrouw en zoon, maar ook financiële steun van zijn afdeling. Van den Heuvel: "De BNMO is ooit opgericht omdat er na de oorlog nauwelijks aandacht en ondersteuning was voor militairen die gewond waren geraakt tijdens hun inzet. Vanuit die geschiedenis komen wij nog altijd op voor militairen die de gevolgen van oorlog en dienstuitoefening met zich meedragen."

Als militair die zelf gewond is geraakt, beseft hij maar al te goed wat de Oekraïense militairen doormaken. "Natuurlijk is iedere situatie anders, maar de ervaring van letsel, revalidatie en het opnieuw vormgeven van je leven schept een bijzondere verbondenheid. Daarom ben ik actief voor de BNMO en wil ik mij inzetten voor anderen die een vergelijkbare weg moeten afleggen." De reacties van de Oekraïense militairen waren volgens Van den Heuvel 'hartverwarmend'. "Hun dankbaarheid voor de aandacht, de belangstelling en de mogelijkheid om samen mooie momenten te beleven, bevestigt hoe waardevol dit initiatief is. Ik hoop dan ook dat het navolging krijgt. Ik zal het binnen de BNMO in elk geval stimuleren. Juist als bond van gewonde militairen begrijpen wij als geen ander wat steun en erkenning kunnen betekenen." (FL)

Bijzonder monument in Duizel

Anne-lies Toorians en John Geboers (r), in kledij van het lokale Gilde, bij de onthulling van het monument in het kapelletje van Duizel. Foto: Fred Pest

In het Brabantse Duizel stond dit jaar op 4 mei de dodenherdenking deels in het teken van de onthulling van een bijzondere plaquette 'voor onzichtbare oorlogsslachtoffers'. Een uniek eerbetoon aan de tweede generatie oorlogsslachtoffers. De tekst op de plaquette luidt: 'Gedenk de pijn en het onverwerkte leed van hen die de oorlog overleefden, maar voor wie die oorlog nooit werkelijk eindigde. En ook hun kinderen, die hier ongewild getuigen waren.' De tekst en het initiatief zijn afkomstig van John Geboers, algemeen bestuurslid en vaandeldrager van BNMO-afdeling Noord-Brabant. Geboers is in Brabant al jaren betrokken bij het herdenken van geallieerde militairen en het onderhouden van contacten met hun families.

Voor de herdenking had hij zijn medebestuurder Anne-lies Toorians uitgenodigd als erkend tweede generatie slachtoffer. Ook de afdelingsbestuursleden Fred Pest en Edwin van Eindhoven, beide kinderen van militairen uit de periode in Nederlands-Indië, waren aanwezig. Tijdens de plechtigheid werd gesproken over de verschillende groepen slachtoffers welke vaak vergeten worden. Onder meer de dwangarbeiders en terugkerende Indiëgangers. Na een inleidend woord van Geboers onthulde Toorians de plaquette, onder toezien van haar drie kinderen. Daarna werden kransen gelegd door de burgemeester en vertegenwoordigers van meerdere organisaties. Van Eindhoven en Pest legden de krans namens de BNMO. Zoals gebruikelijk werd vervolgens twee minuten stilte gevraagd voor de dodenherdenking. (JG)

Gouverneur Emile Roemer reikt Draaginsigne MOD uit in fraai Limburgs kasteel

‘Klein van vorm, groot van betekenis’

Op 20 mei werd in Grathem aan Limburgse BNMO-leden het Draaginsigne Militaire Oorlogs- en Dienstsachtoffers uitgereikt door de Gouverneur van Limburg Emile Roemer. Zestien (oud-)militairen, oud en jong, veteranen en niet-veteranen, mochten dit tastbare symbool van erkenning in ontvangst nemen.

‘Het is klein van vorm, maar groot van betekenis’. Aldus Emile Roemer op 20 mei bij de uitreiking van het Draaginsigne MOD aan militaire oorlogs- en dienstsachtoffers (MOD'ers) uit zijn provincie. De Gouverneur, zoals de Commissaris van de Koning in Limburg heet, prees ook de BNMO voor de jarenlange strijd om deze zichtbare erkenning en waardering voor MOD'ers te bewerkstelligen.

Psychisch letsel

De afdeling Limburg had deze bijzondere bijeenkomst in samenwerking met de provincie georganiseerd in het fraaie Kasteel Groot Buggenum in Grathem. De 16 decorandi, vaak vergezeld van partners en andere familieleden, werden als eerste toegesproken door voorzitter van de BNMO-afdeling Limburg Math Goossen. “Vandaag staan wij stil bij mannen en vrouwen die tijdens hun militaire dienst lichamelijk en/ of psychisch letsel hebben opgelopen onder oorlogsomstandigheden of tijdens het uitoefenen van de militaire dienst. (...) Het Draaginsigne MOD is meer dan een onderscheiding alleen, het is een zichtbaar teken van erken-

De 16 Limburgse decorandi met op de achterste rij in het midden voorzitter Math Goossen van de afdeling Limburg en rechts naast hem Gouverneur Emile Roemer.

ning, respect en verbondenheid.”

Algemeen voorzitter Ronald Odenkirchen memoreerde vervolgens in zijn toespraak nog eens de lange weg die de BNMO bewandeld heeft om het ministerie van Defensie te overtuigen om dit insigne voor alle militaire oorlogs- en dienstsachtoffers in te voeren. “We zijn blijven doorgaan en in januari 2024 kregen we als hoofdbestuur eindelijk een brief van toenmalig minister Ollongren waarin zij de toezegging deed. De BNMO liep ook daarin voorop en is dus nog steeds nodig.”

‘Heftige verhalen’

Als laatste was het de beurt aan de Limburgse Gouverneur Emile Roemer, beschermheer van de BNMO-afdeling Limburg: “Erkenning is ook dat je de mens erachter ziet. De mens die nog iedere dag merkt dat dienen doorgaat wanneer de missie voorbij is.” Roemer

verwees ook naar de Latijnse spreuk op het insigne: ‘gewond door te dienen’. “U bent gewond geraakt voor iets veel groters: in dienst van de vrede, van veiligheid, van de rechtsstaat in dienst van anderen. En dat mag, nee dat moet zichtbaar zijn.”

De decorandi werden ten slotte op plechtige wijze naar voren geroepen om hun draaginsigne met bijbehorende certificaat in ontvangst te nemen. Roemer speldde het draaginsigne op en Odenkirchen reikte vervolgens het certificaat uit. De plechtige ceremonie ging soms gepaard met emoties waarbij de decorandi ongetwijfeld terug moesten denken aan het moment waarop ze oorlogs- of dienstsachtoffer werden. Of zoals de Limburger het daags na de uitreiking samenvatte in de kop: ‘Zestien insignes, zestien heftige verhalen van Limburgers die gewond raakten tijdens hun werk voor Defensie’. ■

Commissaris van de Koning Adema reikt Draaginsignes MOD uit in Provinciehuis

'U was er toen het erop aankwam!'

Op woensdag 17 juni reikte de Commissaris van de Koning Ina Adema aan 19 Brabantse leden van de BNMO her Draaginsigne MOD uit. In het Brabantse Provinciehuis werd het een plechtige en waardige ceremonie. Adema: "Dit is ook een erkenning voor wat u met zich meedraagt."

"Het is geen onderscheiding voor een geleverde prestatie, maar een tastbaar teken van waardering", aldus voorzitter van de BNMO-afdeling Brabant Henk Verberk in zijn openingstoespraak op 17 juni. Zo'n 65 BNMO-leden en familieleden hebben zich in de Statenhuis van het Brabantse Provinciehuis verzameld voor deze ceremonie. Verberk: "Vandaag nemen we daarvoor de tijd. Want iedere naam telt. Ieder verhaal telt. En achter iedere decorandus schuilt een persoonlijke geschiedenis die aandacht, respect en waardigheid verdient."

Van Lanschot

Algemeen voorzitter Ronald Odenkirchen noemt het 'een mooie memorabele dag' in een 'ongelooflijk mooi gebouw'. Hij roemt de afdeling en de vrijwilligers die deze uitreiking georganiseerd hebben in samenwerking met de Brabantse provincie. "Passend bij de geschiedenis van de BNMO, want toen er na de oorlog nog niets was voor de gewond geraakte Nederlandse militairen zeiden onze voorgangers, onder wie voorzitter en verzetsheld Van Lanschot: 'als niemand het doet, dan doen we het toch zelf.'"

Ook oud-hoofdbestuurslid en dienstsachtoffer Sjef Verhagen behoorde tot de trotse Brabantse decorandi die door Adema het Draaginsigne MOD opgespeld kregen.
Foto: Oosterbaan Fotografie

Odenkirchen memoreert ook dat er anno nu veel veranderd is. "We zien dat inmiddels het ministerie van Defensie zijn verantwoordelijkheden neemt die vervolgens worden ondergebracht in de uitvoeringsorganisatie het Nederlands Veteraneninstituut." De algemeen voorzitter van de BNMO schetst dat het ook lang geduurd heeft voordat de toezegging voor deze zichtbare waardering er kwam. "Daar waren wij heel blij mee. Maar vervolgens moet er nog heel wat gebeuren. Alleen al de vraag: wie zijn dat nu? Men wist bij benadering dat het 13.000 erkende militaire oorlogs- en dienstsachtoffers moesten zijn, maar het heeft wat tijd gekost om die via het ABP te identificeren."

Dochter politiemans

Commissaris van de Koning Ina Adema, tevens beschermvrouwe van de BNMO-afdeling Brabant, richt zich vervolgens tot de decorandi. "U was er toen het erop aankwam! U heeft beschermd

wat ons het meest kostbare en kwetsbare bezit is, onze vrede en veiligheid." Adema vertelt dat ze zelf dochter van een politiemans is, die twee broers in de oorlog verloren heeft. "Verantwoordelijkheid en offers brengen zijn voor mij dan ook geen abstracte begrippen. Het draaginsigne is daarom ook zo belangrijk. Niet als beloning voor iets wat klaar is, maar als erkenning voor wat u heeft betekend en voor wat u met zich meedraagt." Vervolgens worden alle decorandi een voor een naar voren geroepen om het draaginsigne opgespeld te krijgen door de Commissaris van de Koning. In zijn slotwoord benadrukt Odenkirchen nog eens hoe belangrijk deze erkenning met name is voor dienstsachtoffers die geen veteranenstatus hebben. BNMO-lid Sjon Scheerder, zelf dienstsachtoffer, had het tegenover Omroep Brabant al gezegd: "Dat ik nu wel erkend word als slachtoffer door Defensie is een eerste stap naar gelijkwaardigheid." ■

'Ik wil ook voor anderen

Na zijn militaire uitzendingen besloot Maarten Over naar de burgermaatschappij over te stappen. Maar zonder dat hij het zelf in de gaten had, functioneerde hij steeds slechter op zijn werk en thuis in het gezin. De PTSS die later werd vastgesteld, had een grote invloed op zijn werk, zijn privéleven en uiteindelijk ook op zijn gezin. Maar mede dankzij zijn inzet voor lotgenoten, onder meer bij de BNMO, krabbelt hij weer op.

"Ik vind het belangrijk dat de BNMO zich naast de oorlogs- en dienstslecht-offers ook blijft inzetten voor partners en kinderen. Ik zie dat kinderen, zodra ze met leeftijdsgenoten in contact komen die iets vergelijkbaars hebben meegemaakt, veel makkelijker hun verhaal durven te delen. Ze merken dan dat ze niet de enigen zijn en dat geeft herkenning en steun." Dat zegt Bosnië- en Afghanistanveteraan Maarten Over (41).

We spreken hem op een bijzondere locatie: het Bisschopshuis in Roermond, waar hij tijdelijk woont. "Ik ben dankbaar dat ik hier tijdelijk terechtkan. Uiteindelijk wil ik vooral weer een eigen plek creëren waar mijn kinderen zich thuis voelen. Ik hoop dat het traject voor de vergoeding van de schade door Defensie binnenkort wordt afgerond, zodat ik mijn leven verder kan opbouwen en weer vooruit kan kijken."

Slag om Chora

Als militair werd hij na een uitzending naar Bosnië (2005) in 2007 naar Afghanistan uitgezonden als pantsergenist. Het was een heftige periode waarin ook de Slag om Chora plaatsvond. "De Taliban had het op ons voorzien, dus iedereen die maar kon bewegen werd uiteindelijk ingezet in de vallei om deze te verdedigen. We moesten o.a. munitiedepots lokaliseren en vernietigen, maar zover kwam het niet omdat de Taliban van alle kanten aanviel. Gelukkig zijn wij er heelhuids uitgekomen."

Na vijf maanden kwam hij terug naar Nederland en besloot hij van functie te veranderen. "Ik wilde absoluut bij Defensie blijven. Maar ik was toe aan een nieuwe uitdaging en de geneeskundige dienst sprak me al langer aan." Daarom maakte hij de overstap naar het 400 Geneeskundig Bataljon. Tijdens zijn tijd bij de genie volgde hij de cursus Com-

bat Life Saver. Na zijn overstap kreeg hij van Defensie de mogelijkheid zich verder te ontwikkelen met diverse aanvullende medische cursussen.

Veel gewonden

In 2009 werd hij opnieuw uitgezonden naar het Afghaanse Uruzgan, waar hij werkzaam was op het Role 2 - ziekenhuis van Kamp Holland. Daar maakte hij deel uit van het O&O-team (Ontvangst en Ontslag). Het team verzorgde onder meer de ontvangst en registratie van patiënten voor de spreekuren, hield zicht op de bezetting van de Role 2 en verwerkte operationele informatie om de instroom van gewonden zo goed mogelijk voor te bereiden. "Daarbij kwamen patiëntenzorg, coördinatie en samenwerking samen. Juist die afwisseling en de verantwoordelijkheid maakten het voor mij een uitdagende en waardevolle functie."

iets betekenen'

De eerste paar weken gingen goed, totdat op Kamp Holland op 6 april 2009 een raket insloeg waarbij soldaat Azdin Chadli om het leven kwam. "Het was een voltreffer midden in het kamp. Ik had hem een paar dagen eerder aan de balie gehad, dus toen ik me dat realiseerde was dat best wel bizar." Er zouden nog veel meer Nederlandse gewonden vallen. "Het ging wel richting de 100 licht- en zwaargewonden. Op dat moment had ik nog niet het gevoel dat de uitzending veel invloed op mij zou hebben. Ik deed gewoon mijn werk en ging weer door met het leven. Pas jaren later begreep ik hoeveel impact die periode eigenlijk op mij had."

PTSS

In 2015 verliet hij Defensie voor een nieuwe uitdaging als directeur van een christelijk hotel en conferentieoord. "Ik zag geen toekomst meer voor mij bij Defensie. Er kwamen geen uitzendingen meer en bij sollicitaties had ik het idee dat een goed profiel alleen niet altijd voldoende was en dat ook het juiste netwerk een rol speelde. Het voelde als een logische volgende stap; ik was altijd al actief geweest in de kerk en deze functie sprak me enorm aan. Samen met mijn vrouw was ik daarnaast verantwoordelijk voor het dagelijkse beheer."

Het was zijn vrouw die in 2018 merkte dat hij veranderde en dat dit ook zijn weerslag had op hun gezin met drie dochters. "Zij dacht al aan PTSS en heeft me toen letterlijk een linkje naar het Veteranenloket gestuurd, want zelf wilde ik daar in eerste instantie niets van weten." De maatschappelijk werk-

ster herkende de problematiek al na twee gesprekken. Niet veel later volgden de diagnose PTSS en verschillende therapieën bij het Reinier van Arkel. "Door corona moest de therapie ineens op afstand worden gezet, maar het leerde mij wel langzaam te begrijpen hoeveel invloed PTSS op mijn leven en mijn gezin had gehad. Achteraf voel ik me schuldig dat ik de signalen niet heb herkend en de stap naar hulp niet eerder heb gezet."

Nieuwe start

Uiteindelijk besloten hij en zijn vrouw naar Limburg te verhuizen om daar een nieuwe start te maken. "Ik heb inmiddels een therapeut die beter aansluit bij mijn hulpvraag. Hij begrijpt dat PTSS zich bij iedereen anders kan uiten en helpt mij om daar dieper op in te gaan." Kort daarop kreeg Maartens vrouw de diagnose borstkanker, uitgerekend op de dag dat hij hoorde dat hij een nieuwe baan had. "Ik merkte dat ik haar door mijn PTSS niet kon steunen zoals ik dat graag wilde. Tegelijkertijd begon ik aan een nieuwe baan, waardoor de combinatie van alles wat er speelde steeds zwaarder werd. Uiteindelijk liep ik vast." Zo kwam hij ziek thuis te zitten. "Ik heb er alles aan gedaan om te blijven werken, maar uiteindelijk moest ik op mijn 36e accepteren dat het niet meer ging. Dat was één van de moeilijkste momenten uit mijn leven." Uiteindelijk besloten Maarten en zijn vrouw samen dat het beter was om ieder hun eigen weg te gaan. "Dat was niet makkelijk, maar we hebben het belang van onze kinderen vooropgezet." Inmiddels hebben zijn ex-partner en de kinderen een nieuw

thuis gevonden. "Mijn grootste wens is om mijn kinderen ook weer een thuis te kunnen bieden, een plek waar ze zich veilig voelen en waar we samen mooie herinneringen kunnen maken."

BNMO

Hij was al lid geworden van de BNMO, maar had daar verder nooit iets mee gedaan. "Totdat ik werd uitgenodigd voor een barbecue van de afdeling Limburg. Dat voelde zó goed aan, dat ik aangegeven heb dat ze mij mochten bellen als ze iemand nodig hadden. Van het één kwam het ander en zo ben ik afgelopen april penningmeester geworden van de afdeling." Het afdelingswerk bevalt hem prima. "Het is heel fijn om je met gelijkgestemden in te zetten. Je begrijpt elkaar zonder veel woorden en kunt ook een beroep op elkaar doen als het even wat minder gaat. Dat geeft mij kracht om weer iets te betekenen voor anderen."

Hij was ook betrokken bij de organisatie van de uitreiking van het Draaginsigne Militaire Oorlogs- en Dienstsloftoffers door de Limburgse Commissaris van de Koning Emile Roemer. "Vorig jaar ontving ik het Draaginsigne Gewonden. Dat voelde voor mij als een belangrijke vorm van erkenning en waardering. Hetzelfde geldt voor het Draaginsigne MOD. Als ik zie wat die erkenning ook met andere MOD'ers doet, besef ik hoe belangrijk deze stap van Defensie is. Mede dankzij het jarenlange lobbywerk van de BNMO is er nu meer aandacht voor militairen met oorlogs- en dienstletsel. Die erkenning draagt voor mij, maar ook voor veel anderen, bij aan het herstelproces." ■

Veteranendag in mineur

De traditionele openingsceremonie was, als vanouds, een fraai eerbetoon aan veteranen in aanwezigheid van koning Willem-Alexander en met een toespraak door premier Rob Jetten. Maar door het afgelasten van zowel het Veteranendefilé als de festiviteiten op het Malieveld ging de 22ste Veteranendag op 27 juni helaas als een nachtkars uit. De veteranen die toch richting Malieveld waren gekomen om hun kameraden te ontmoeten, toonden zich kritisch.

Het Malieveld oogt op 27 juni spookachtig met talloze lege witte tenten zonder publiek. De aankleding en alle eerder in de week opgebouwde stands zijn inmiddels alweer verwijderd. Dat werd de avond daarvoor, nadat het Nationaal Comité Veteranendag (NLVD) bekend maakte dat het Veteranendefilé en het Malieveld-programma afgelast waren, vanwege code rood niet toegestaan. Op deze zaterdagochtend voelt de temperatuur vergeleken met een dag eerder juist redelijk aangenaam met een licht briesje en af en toe wat aarzelende regendruppels. Maar ja, het weer in Nederland is nu eenmaal minder voorspelbaar dan een penaltyreeks van het Nederlands voetbalelftal op een eindtoernooi.

Openingsceremonie

Het besluit om de openingsceremonie in de Koninklijke Schouwburg wel te laten doorgaan, is vooral ingegeven omdat de aan de NLVD geadviseerde maatregelen van de Veiligheidsregio Haaglanden alleen buitenactiviteiten betreffen. In tegenstelling tot wat op social media rondgaat is het veteranengehalte tijdens de openingsceremonie, zoals altijd, behoorlijk hoog. Natuurlijk voeren vertegenwoordigers en bestuurders van organisaties die actief zijn in het veteranenveld de boventoon en zijn er veel politici en vertegenwoordigers

van maatschappelijke organisaties aanwezig. Dat is immers de gedachte achter Veteranendag 'een eerbetoon vanuit de maatschappij aan veteranen', zoals voorzitter Jaap Smit van het NLVD in zijn openingstoespraak nog eens benadrukt.

De genodigden krijgen in de Koninklijke Schouwburg veteranenverhalen in woord en beeld te zien van Boris Vos, als militair uitgezonden naar Irak en nu *Headranger* in Kenia, en veteraan Teun van der Klis die het concept 'veteranenbankjes' heeft bedacht en ze eigenhandig fabriceert. Maar de meeste indruk maken de veteranen Antoinette van de Ven en Rick Smulders die in het Militair Revalidatie Centrum in Doorn werkzaam zijn. Ze revalideren niet alleen Nederlandse gewonde militairen, maar

nie. Premier Rob Jetten gaat uiteraard in op de hitemaatregelen. "Bij families spreek je over een bloedband en ik denk dat jullie onderlinge verbondenheid minstens zo sterk is. En juist daarom is het zo erg dat jullie ontmoetingen vandaag niet door kunnen gaan. Ik kan me ook voorstellen dat velen van jullie misschien denken: 'Ik heb voor hetere vuren gestaan dan een tropisch Malieveld'. Maar jullie weten ook dat zorgen voor elkaars veiligheid betekent dat je soms moeilijke keuzes moet maken." Aan het eind van zijn toespraak benadrukt Jetten dat veteranen niet alleen op deze dag, maar alle dagen van het jaar hun verhalen moeten blijven vertellen. "Zodat jullie, mocht het er ooit op aankomen, er niet alleen voor staan. Maar dat we als Nederland, met elkaar,

Ik kan me ook voorstellen dat velen van jullie misschien denken: ik heb voor hetere vuren gestaan dan een tropisch Malieveld! – premier Rob Jetten

ook Oekraïense die vaak rechtstreeks van het slagveld komen. Tussendoor vertellen de winnaars van een kinderedstrijd trots over hun muurschildering van veteranen.

Bloedband

Zoals gebruikelijk wordt er door de minister-president een toespraak gehouden tijdens de openingsceremo-

nie front vormen." De hele openingsceremonie wordt muzikaal begeleid door het Orkest van de Koninklijke Landmacht, aangevuld met zang van Marco Schuitmaker, Natasja den Toom en Douwe Bob.

Ontmoetingen

Bij het bekende Paviljoen Malieveld, dat elk jaar fungeert als locatie om af te

BNMO-leden Chris Laarhoven en John Barlag in geanimeerd gesprek met hun UNIFIL-kameraden bij Paviljoen Malieveld.

spreeken en vanaf de vroege uurtjes het decor vormt van kameraadschappelijke ontmoetingen, zit het om 11.30 uur aardig vol met veteranen. Zo treffen we er Libanonveteraan en BNMO-lid John Barlag. Hij toont hoever de gevolgen strekken van de afgelasting van het Malieveldprogramma. Wijzend op een van zijn kameraden, zegt hij: "Hij is er zelfs speciaal voor uit Brazilië gekomen." Barlag is uitgesproken over de late afgelasting. "Ik vind het voor ons een te zwaar besluit. Ik snap dat je met de ouderen rekening houdt, maar je had al ook een tent met extra verkoeling neer kunnen zetten. Veteranen met gezondheidsproblemen blijven sowieso thuis, maar de rest kan dat zelf beslissen."

Hij heeft zelf dan ook besloten om vandaag toch naar het Paviljoen Malieveld te komen. "Hier beginnen en eindigen we altijd. Kijk, hier zitten allemaal veteranen van mijn lichterding," wijst hij op het terras. Zijn kameraad vult aan: "Dat is de basis van Veteranendag, dat je elkaar ontmoet. Dat doen we nu dan maar zonder het officiële programma." Even later sluit BNMO-lid Chris Laarhoven, organisator van terugkeerreizen en net terug uit Libanon, zich bij het gezelschap aan en raakt in een geanimeerd gesprek.

Ierse Unifillers

De ontmoeting heeft zelfs een inter-

nationaal tintje, want ook Ierse UNIFIL-veteranen zijn voor Veteranendag afgereisd. "Wij hoorden het pas toen we in de bus zaten op weg naar het vliegveld," zegt Con Leigh, die in 1979 in Libanon diende. "De tickets waren al betaald, dus we besloten er een leuk weekend van te maken." Het is niet voor het eerst dat hij met zijn Ierse kameraden hier is. "Zoals elk jaar troffen we onze Nederlandse vrienden gisteravond al in The Fiddler, een pub hier in Den Haag." Zelf is hij er al voor de 21ste keer. "Wij kennen wel dodenherdenkingen, maar zo'n nationale Veteranendag hebben we niet. Zo fijn om hier als veteraan gemeenschappelijke ervaringen uit te wisselen en te kunnen delen met kameraden. Zeker nu Libanon helaas weer het middelpunt is van een oorlog." Niet alleen veteranen zijn naar het Paviljoen gekomen. Jos Keijzer zit samen met zijn vrouw Anita op het terras. "Ik

ben zelf dienstplichtig marinier geweest en heb ook samen met beroeps grote oefeningen gedraaid. Daarbij vielen ook doden en gewonden." Na zijn dienstdag was hij onder meer werkzaam bij de recherche en na zijn pensioen sloot hij zich aan bij het Veteranen Search Team (VST). Jos: "Ik kom hier altijd andere VST'ers tegen, maar ook oud-mariniers uit mijn tijd met wie je de verhalen kunt delen. Jammer dat het dit jaar niet doorgaat. Zeker in deze tijd vind ik dat belangrijk. Onze vrijheid kun je alleen vieren dankzij deze mensen die zich daarvoor wereldwijd hebben ingezet." Anita vult aan: "Delen van verhalen is de verbindende factor op zo'n dag en je komt ook lotgenoten tegen met wie je niet alleen de goede, maar ook de minder goede dingen kunt delen. Dat is soms ook trauma gerelateerd en uit eigen ervaring weet ik dat je dat je hele leven met je meedraagt!" ■

‘Door **PTSS** gaat je leven heel an

Angelique Starreveld, samensteller van het boek ‘Als de sirenes blijven loeien’, valt in 1998 uit door PTSS. Ze is pas 6 maanden van de politieopleiding als ze met de Bijlmerramp wordt geconfronteerd. Een bijna even grote impact heeft de wijze waarop de Nationale Politie haar daarna in de steek laat. De weerslag daarvan achtervolgt haar tot op de dag van vandaag.

Het is 4 oktober 1992 als de Boeing 747 van EL AL in de Bijlmer neerstort. Angelique Starreveld (55) heeft dan nog maar net haar ochtenddienst afgerond, die ver was uitgelopen door overwerk. Thuis ziet ze op tv de ramp. Zonder zich te bedenken snelt ze terug naar haar bureau Oud-West en daar wordt ze direct doorgestuurd naar de plek des onheils. “Het was overal chaos. Op het bureau, door collega’s die zich daar meldden en helemaal op de plaats delict. Ik heb op de rampplek veel nare beelden, geuren en handelingen ervaren bij het zoeken naar slachtoffers. Het was allemaal heel intens, heftig en moeilijk te bevatten.”

Gebrek aan opvang

De ramp veroorzaakt een ommekeer in haar leven: “Mensen in mijn privésfeer begrepen mij niet. Ik kon niets met ze delen en dat verwijderde me van hen. Ik voelde mij eenzaam.” Over opvang vanuit het korps weet ze zich weinig te herinneren. De cohesie met vertrouwde collega’s verdwijnt door wijziging van het groeps- naar intekenrooster. Geïsoleerd in haar leef- en gevoelswereld voelt ze zich een buitenstaander, ondanks dat er enkele collega’s zijn waarmee ze wel kan praten. “Ik voelde mij zo onveilig dat ik in privétijd zelfs mijn pistool meenam.”

In 1998 meldt Angelique zich ziek n.a.v. een heftig incident met een ‘springer’

op het dak van een hotel. “Ik was in burger en heb een uur naast die man op hem ingespraakt. Toen het ging regenen heb ik zijn hand gepakt en gezegd dat we beter naar binnen konden gaan. Eenmaal binnen besepte ik pas dat hij me mee had kunnen trekken als hij op dat moment was gesprongen. Ik raakte in shock.”

Eenmaal terug op het bureau verwijten collega’s haar dat ze te lang met de man bezig is geweest. Ze breekt, meldt zich ziek en vervolgens bij de politiearts, van wie ze daarna niets meer verneemt. Angelique: “Niemand vraagt hoe het met je is. Dat voelt als liever kwijt dan rijk.” Ze voelt zich schuldig door ziek thuis te zijn. Zeven maanden later meldt ze zich hersteld, terwijl ze dat niet is. Nachtmeries worden angst. Gerichtte hulp vanuit het korps is er niet. Ze neemt ontslag. “Ik wist niet meer wat te doen. Ik viel definitief uit. Als pleister op de wonde kreeg ik van de Politie 500 gulden boekengeld voor een studie die er nooit van is gekomen.”

911 memorial

Tijdens een bezoek in 2014 aan het 911 Memorial en museum in New York wordt Angelique onwel als plotseling al haar ervaringen met de Bijlmerramp opspelen. “Ik werd me er daar pas van bewust dat er iets niet klopte. Zonder goede hulp, die de Politie had moeten oppakken, besef je dat dus niet.”

Betrokken collega’s wijzen haar op PTSS. Zo volgt in 2015 de erkenning beroepsziekte. “Met het tekenen van dat briefje was het voor de Politie afgedaan, terwijl mijn leven al meer dan 10 jaar naar de knoppen was. Autorijden en trappenlopen durfde ik niet meer. Niet echt handig als je op een etage woont. Ik kwam amper buiten.”

De vele casemanagers die elkaar opvolgen dragen weinig bij. “Ik moest steeds opnieuw mijn hele verhaal doen en tussentijds bleken regels ook te wijzigen. De afhandeling van PTSS-dossiers duurde toen al minstens 2 jaar.” Die 2 jaar blijkt achteraf erg optimistisch. Haar dossier is pas in april 2026 (!) echt afgehandeld.

Behandeling

Angelique zoekt noodgedwongen zelf individuele behandeling bij het Sinai Centrum. “De les die ik daar leerde is: denk niet aan de mensen die je niet hebt kunnen helpen, maar aan die ene die je wel hebt geholpen. Ik besepte dat ik eerst mijzelf moest helpen.” Na het traumacentrum volgt nog ademhalings-therapie en doet ze een, met een hersenscan ondersteunde, hersentraining bij een neuroloog. Angelique over de rol van de Politie in haar proces: “Ik vind het dramatisch hoeveel collega’s met PTSS de politieorganisatie heeft laten vallen. Ik kan niet meer werken, omdat de Politie haar zorgplicht verzaakte.”

ders lopen'

Angelique Starreveld: 'Ik denk dat ik tot nu toe alle valkuilen bij de Politie wel heb ervaren.'

Genoegdoening

"De Politie houdt niet van genoegdoening als het geld kost", constateert Angelique. "Geldkosten zijn belangrijker dan mensenkosten. Ik denk dat ik tot nu toe alle valkuilen bij de Politie wel heb ervaren. Men erkent wel de beroepsziekte, maar geen aansprakelijkheid. Hoe dan?" Van 2014 tot 2020 poogt ze zelf om er met de Politie uit te komen. Daarna geeft ze haar zaken over aan advocaat Dolderman en volgt pas in april 2026 een definitief akkoord. "De Politie meet met verschillende maten. Dat is verwarrend en daar wordt misbruik van gemaakt. Om van alle gedoe af te zijn heb ik de uiteindelijk geboden vergoeding maar geaccepteerd."

PTSS-taboe

Angelique ervaart een taboe op PTSS bij de Politie en in haar sociale omgeving. "Ik kon niet over PTSS praten, terwijl ik dat wel wilde." Om het taboe te doorbreken stelt Angelique het boek 'Als de sirenes blijven loeien' samen. De daarin gegeven openheid draagt bij aan meer begrip voor PTSS-slachtoffers binnen en buiten de Politie. Dat de laatste jaren meer over PTSS wordt gepraat, stemt Angelique positief. "Desondanks leeft er veel ongenoege onder PTSS-slachtoffers over hoe de Politie ze behandelt. De presentatie naar buiten toe is anders dan de behandeling intern."

BNMO

Via collega's hoort Angelique over de BNMO en wordt ze lid. "Het is goed dat via de BNMO onze stem wordt gehoord." Ze ervaart het programma 'Het moet niet gekker worden' als heel goed. Uit de vele vragen die het oproept blijkt dat er behoefte is aan ant-

woorden, ook voor partners.

Angelique: "Door PTSS gaat je leven heel anders lopen. De Politie neemt daar onvoldoende verantwoordelijkheid voor. Wij moeten onze verhalen blijven vertellen, zodat anderen niet overkomt wat ons is overkomen." ■

Programma's voor MOD'ers

Ook na de zomervakantie is er een programma-aanbod van het Nederlands Veteraneninstituut (NLVi) voor alle erkende militaire oorlogs- en dienstsachtoffers (MOD'ers). Ook BNMO-leden die tot deze doelgroep behoren, kunnen zich ervoor inschrijven. Er gelden wel speciale criteria, die de selectie van de deelnemers bepalen.

Hier volgen enkele programma's waarvoor ingeschreven kan worden. Raadpleeg de website van het NLVi voor de volledige lijst. Daar vind je ook meer informatie over de criteria voor de selectie.

Leren ontspannen

Ontdek op welke manieren je meer rust kunt ervaren en hoe je dit in je dagelijks leven kunt toepassen. Het programma *Leren ontspannen* laat je zien wat onrust bij jou veroorzaakt en helpt je verschillende methodieken uit te proberen waarmee je ontspanning kunt ervaren. Samen met een groep neem je deel aan activiteiten zoals yoga, ademhalings technieken, meditatie, creatieve en muzikale onderdelen en een wandeling in de natuur. Er worden ook sportieve activiteiten aangeboden zoals boksen of mountainbiken. Dit programma wordt als midweek zonder partners aangeboden van **maandag 7 september t/m vrijdag 11 september**. Als weekend met partners van **vrijdag 18 september t/m zondag 20 september**. Mid-

week zonder partners van **maandag 9 november t/m vrijdag 13 november**.

Bouwen aan balans

Ben jij militair oorlogs- en dienstsachtoffer en herken je dat je je mentaal en fysiek uit balans voelt? Stress en triggers steeds weer de overhand nemen? Je wel wilt veranderen, maar niet goed weet waar te beginnen? Je merkt dat doorgaan niet meer helpt, maar stilstaan ook lastig is? Dan is het programma *Bouwen aan Balans* mogelijk iets voor jou. *Bouwen aan Balans* sluit aan bij het gedachtegoed van Positieve Gezondheid: niet de klacht staat centraal, maar hoe het met je gaat in het dagelijks leven — en wat jou helpt om daarin sterker en veerkrachtiger te worden. Dit programma wordt **maandag 21 t/m vrijdag 25 september** aangeboden.

Ademruimte voor partners

Als partner van een veteraan of militair oorlogs- of dienstsachtoffer met psychische klachten kan er veel op je bordje liggen. Het programma *Ademruimte* biedt je de kans om even los te komen van de dagelijkse zorgtaken en weer ruimte te maken voor jezelf. Samen met andere partners vind je herkenning, steun en wat jij nodig hebt. *Ademruimte* helpt je om fysiek, mentaal en emotioneel op adem te komen en beter af te stemmen op wat jij nodig hebt. Creatieve, sportieve en ontspannende activiteiten - naast onderlinge gesprekken - helpen je om nieuwe energie op te doen. Dit programma vindt plaats van **vrijdag 25 t/m zondag 27 september**. ■

Aanmelden

De aanmelding dient te geschieden via een formulier dat evenals een volledig programmaoverzicht te vinden is op de website van het NLVi. Gebruik de QR-code om er rechtstreeks naartoe te gaan.

Programma's voor politieleden

De uit de BNMO voortgekomen stichting Ankerplaats biedt ook voor onze politieleden programma's aan. Voor de volgende programma's in het najaar waren bij het ter perse gaan van *de Kareoler* nog plaatsen vrij:

Zicht op je Morele Verwonding
maandag 12 – donderdag 15 oktober

Yoga weekend
vrijdag 30 oktober – maandag 2 november

Partners, zorgen voor jezelf, deel 1
woensdag 11 – vrijdag 13 november

Theater 'Het moet niet gekker worden'
donderdag 12 november

Aanmelden voor trainingen en programma's kan op:
info@stichting-ankerplaats.nl
Kijk voor meer informatie op de website van de stichting Ankerplaats. Gebruik de QR-code om er rechtstreeks naartoe te gaan.

Populaire trainer en sportinstructeur van het MRC verrast met toekenning

AH Trofee voor André Wijnberger

Op donderdag 2 juli mocht trainer en sportinstructeur André Wijnberger de Audrey Hepburn Trofee 2026 in ontvangst nemen. Wijnberger werd daarmee verrast bij zijn afscheid van het Militair Revalidatie Centrum waar hij decennialang werkzaam is geweest en zich jarenlang inzette voor de gehandicaptensport. Hij kreeg de trofee uit handen van BNMO-hoofdbestuurslid Joyce van Assen.

"Vandaag staan we stil bij iemand die gedurende zijn hele loopbaan heeft laten zien dat sport veel meer is dan winnen of verliezen. Sport maakt mensen sterker, geeft vertrouwen terug, creëert verbinding. En soms kan sport zelfs het begin zijn van een nieuw hoofdstuk in iemands leven." Zo begon Joyce van Assen, hoofdbestuurslid van de BNMO, haar toespraak ter gelegenheid van het uitreiken van de Audrey Hepburn Trofee 2026 aan André Wijnberger.

Dat gebeurde in Doorn waar Wijnberger als hoofd afdeling Sportrevalidatie van het Militair Revalidatie Centrum (MRC) afscheid nam. Eerder werd hij toegesproken door Bosniëveteraan Edwin de Wolf, zelf actief als manager voor het MRC, die in 2018 al de AH Trofee mocht ontvangen vanwege zijn grote verdiensten in het promoten van de gehandicaptensport.

Invictus Games

Wijnberger zet zich vanuit zijn functie bij het MRC al decennialang in voor de gehandicaptensport. In aanwezigheid van veel van zijn collega's en genodigden, onder wie algemeen voorzitter van de BNMO Ronald Odenkirchen, sprak Van Assen onder meer over zijn rol als hoofdtrainer van de Invictus Games. "Een indrukwekkende carrière waarin hij voor ontelbare militairen,

veteranen en revalidanten veel meer is geweest dan een sportinstructeur of trainer. Hij stond achter het succes van iedere deelnemer van de Invictus Games door zijn tomeloze inzet in de voorbereiding, begeleiding met aanmoedigingen, maar ook het omgaan met teleurstellingen."

Van Assen, zelf verantwoordelijk voor de (sportieve) activiteiten die de BNMO aanbiedt, plaatste in haar toespraak ook een persoonlijke noot. "Ik maakte kennis met André in 2017 toen mijn partner Sebastiaan zich voorbereidde op zijn derde Invictus Games. Vanaf dat moment heb ik hem leren kennen als een bevlogen professional, maar vooral als een bijzonder mens. Iemand die het beste uit mensen wil halen – ongeacht hun beperkingen, of misschien juist dankzij die beperkingen. Dat doet hij met een enorme dosis enthousiasme, geduld, humor en oprechte aandacht."

Beroemde filmster

De Audrey Hepburn Trofee wordt, met instemming van de beroemde filmster, sinds 1967 uitgereikt aan mensen die zich buitengewoon hebben ingezet voor de invalidensport. Dat gaat sinds enige jaren gepaard met een cheque die gebruikt mag worden voor een project die het welzijn van militaire oorlogs- en dienstsachtoffers bevoor-

Joyce van Assen (r) reikte de Audrey Hepburn Trofee met cheque uit aan André Wijnberger met naast hem zijn vriendin.
Foto: Ronald Odenkirchen

dert. Van Assen: "Tegenwoordig wordt de trofee uitgereikt aan mensen die zich met hart en ziel inzetten voor gewonde militairen, veteranen en dienstsachtoffers. Mensen die niet alleen sport mogelijk maken, maar vooral bijdragen aan herstel, eigenwaarde, zelfvertrouwen en het hervinden van een plek in de samenleving. En als er iemand is die die waarden belichaamt, dan is het André." Vervolgens reikte de BNMO-hoofdbestuurder de trofee en de bijbehorende cheque van 2000 euro uit aan Wijnberger. Op LinkedIn liet hij weten: "Wat een enorme eer was het om tijdens mijn afscheidsreceptie deze geweldige trofee te mogen. Dat ik deze prijs heb gekregen was een geweldige verrassing!" ■

De BNMO is onderweg

De BNMO is in transitie naar de BNMO 2.0 en dat vereist dat het hoofdbestuur veel ballen tegelijk in de lucht moet houden. Zo zijn de uitreikingen van het Draaginsigne MOD nog in volle gang, waren er afgelopen maand veel gesprekken met Tweede Kamerleden n.a.v. de nieuwe Veteranennota en er is nog volop ontwikkeling in de lopende activiteiten die aan onze leden worden aangeboden. En dan zijn er zoals gebruikelijk ook allerlei verplichtingen waarbij de BNMO vertegenwoordigd moet worden.

Draaginsignes MOD

Zoals bekend hebben velen deze inmiddels mogen ontvangen, direct met een uitreiking of indirect omdat zij deze per post wilden ontvangen. Toch lijkt er nog veel onduidelijkheid te zijn over het ontvangen van het Draaginsigne MOD. Het uitreiken van de Draaginsigne MOD, onder verantwoordelijkheid van het ministerie van Defensie en het Nederlands Veteraneninstituut (NLVI) als uitvoeringsorganisatie, betekent dat u in eerste instantie een brief ontvangt van het ministerie van Defensie dat u hiervoor in aanmerking komt. U bent dan een erkend militair oorlogs- of dienstslachtoffer. Degenen die deze brief niet ontvangen zijn niet erkend of zijn nog in afwachting daarvan. Maar er blijken ook leden te zijn, die niets vernomen hebben en wel erkend zijn. Mocht u daartoe behoren, dan kunt u hierover contact opnemen met het secretariaat van de BNMO.

Verder blijkt dat er leden zijn die de optie 'opsturen' gekozen hebben, maar bij nader inzien het draaginsigne graag uitgereikt willen krijgen, bijvoorbeeld door de BNMO. Ook dit kunt u alsnog kenbaar maken bij het secretariaat van de BNMO. Inmiddels hebben er al diverse uitreikingen plaatsgevonden. Zie de verslagen in eerdere Kareolers en in deze editie (pagina 6 en 7). Mooie initiatieven, goede ceremonies met onze

afdelingen Overijssel, Noord Nederland, Limburg en Noord-Brabant. De provincies en onze afdelingen Utrecht/'t Gooi, Friesland, Zeeland, Zuid-Holland en Gelderland volgen nog. Wij zijn er zeer vereerd mee dat de provincies met hun Commissaris van de Koning hieraan medewerking verlenen en de uitreiking door de beschermheer of beschermvrouwe zo respectvol en met waardering wordt verricht.

Veteranendag 27 juni

Zoals bekend, heeft het Nationaal Comité Nederlandse Veteranendag (NLVD) alle activiteiten op het Malieveld en het defilé voor Veteranendag moeten afgelasten. Dit op advies van de gemeente Den Haag en de Veiligheidsregio Haaglanden. Vanwege hittecode oranje werd dringend aangeraden geen buitenactiviteiten te organiseren. Uiteraard is dit een moeilijke beslissing die is opgevolgd en zeker voor alle veteranen en dienstslachtoffers die 'hun dag' en het weer ontmoeten en spreken van 'hun maatjes' hebben gemist, ook voor al degenen die zouden deelnemen aan het defilé en zich wilden presenteren op het Malieveld. Echt spijtig! Maar ook een niet meer dan terecht advies en beslissing om onder deze extreme weersomstandigheden gezondheidsrisico's te voorkomen. Dit kent ook grote instemming, kijkend naar de

meeste reacties. Helaas zien we ook reacties die qua moraliteit niet kunnen en zeker ook als we zien aan wie deze zijn gericht. Heel veel mensen, ook van het NLVD, werken hier het hele jaar naartoe en worden benaderd op een manier die niet respectvol is. Iedereen die betrokken is bij Veteranendag en de op- en afbouw op het Malieveld wordt dan ook door de BNMO enorm bedankt voor hun begrip, bereidwilligheid, betrokkenheid en loyaliteit.

Vaste Kamercommissie

Zoals bekend heeft ook de BNMO kennisgemaakt, eind maart, met de nieuwe Vaste Tweede Kamercommissie voor Defensie. Inmiddels heeft het zogeheten 'Ronde Tafelgesprek' met deze commissie plaatsgevonden in de aanloop naar de bespreking van de Veteranennota 2026 in de Tweede Kamer. Daarbij heeft ook de BNMO zijn *position paper* ingebracht, net als de Nationale Ombudsman, het nationaal Veteranen Platform en het Nederlands Veteraneninstituut. Veel Kamerleden hebben zich verdiept in deze voor hen vaak nieuwe materie en de BNMO is door hen bevestigd, ook in directe contacten. De BNMO was ook aanwezig bij het debat met minister van Defensie Dilan Yesilgöz over de Veteranennota in de Tweede Kamer. Veel moties werden ingediend en zijn vervolgens ook aan-

De nieuwe IGK viceadmiraal Ad van de Sande (l) en zijn voorganger viceadmiraal Boudewijn Boots. Foto: Mediadesk Defensie

genomen. In de rubriek Kort en Bondig (zie pagina 4 en 5) wordt ingegaan op enkele voor de BNMO belangrijke onderwerpen.

Nieuwe IGK

Viceadmiraal Ad van de Sande is sinds 1 juli de nieuwe Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht (IGK). In deze functie is hij ook Inspecteur der Veteranen en Inspecteur der Reservisten. Hij volgt viceadmiraal Boudewijn Boots op. De IGK heeft een onafhankelijke positie binnen Defensie, vergelijkbaar met die van een ombudsman. (Voormalige) defensie medewerkers, veteranen, reservisten en hun relaties kunnen bij de IGK terecht wanneer zij vinden dat een kwestie niet naar tevredenheid is opgelost. Hij is daarmee een luisterend oor, een onafhankelijk adviseur en een vertrouwenspersoon voor de krijgsmacht. Daarnaast adviseert de IGK de minister over onderwerpen die de krijgsmacht raken.

Tijdens de overdracht werd ook stilgestaan bij het werk van Boudewijn Boots. Hij zette zich de afgelopen jaren met grote betrokkenheid in voor militairen, veteranen en hun thuisfront. Voor zijn bijzondere verdiensten werd hij onderscheiden met het Ereteken voor Verdienste in goud. Bewonderingswaardig is hoe viceadmiraal Boudewijn Boots in zo'n korte tijd zoveel impact en indruk heeft gemaakt en bereikt. Namens de BNMO bedankt en 'behouden vaart' in de nieuw te ontdekken wateren!

BNMO in transitie

De BNMO is onderweg, naar vernieuwing en verandering. Niet nieuw, kijkend naar alle veranderingen in deze eeuw zoals ze vaak al beschreven zijn in onze Kareoler. De transitie van de BNMO verloopt voorspoedig, zeker als behoeftesteller van de programma's

uitgevoerd door het NLVi en als erkend belangenbehartiger voor alle MOD'ers. Deze periode, en zeker komende maanden, zal er vanuit de BNMO, de Bondsraad en het ministerie van Defensie hard worden gewerkt aan de vervolmaking van de nieuwe en bestendige toekomst van de BNMO.

Activiteitenprogramma

Onze activiteiten, zowel landelijk als met onze afdelingen, kennen een mooie start en veel ligt er nog in het verschiet. Activiteiten die gericht zijn op 'het in verbinding zijn' en 'in contact zijn met elkaar', elkaar 'onbevange ontmoeten', ervaringen te delen als lotgenoten die als zeer belangrijk worden ervaren en een positieve bijdrage geven aan het dagelijks bestaan en leven van onze diensslachtoffers (al dan niet veteraan), hun partners en gezinnen. ■

Het hele activiteitenprogramma is te vinden op onze website www.bnmo.nl

Regeling Volledige Schadevergoeding

De Regeling Volledige Schadevergoeding (RVS) is het sluitstuk van de schadeloosstelling voor militairen en veteranen die tijdens hun diensttijd een blijvende lichamelijke verwonding of geestelijke aandoening hebben opgelopen. De regeling is bedoeld als compensatie voor alle zogenoemde restschade.

De RVS is opgenomen in artikel 8a van het Besluit aanvullende arbeidsongeschiktheids- en invaliditeitsvoorzieningen militairen. De regeling moet ervoor zorgen dat militaire oorlogs- en dienstslachtoffers er financieel niet op achteruitgaan wanneer zij tijdens hun militaire dienst lichamelijke of geestelijke gewond zijn geraakt. Het is bedoeld als aanvulling op ander inkomen of een voorziening. Bijvoorbeeld het Militair Invaliditeitspensioen (MIP), of de arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA). De 'restschade' die dan nog overblijft wordt berekend en in één keer uitgekeerd.

Voorwaarden

Om aanspraak te kunnen maken op de RVS moet u aan een aantal voorwaarden voldoen. Allereerst moet uw ontslagdatum als militair liggen op of na 1 juli 2007. U heeft een MIP aangevraagd of dit is u toegekend en er moet sprake zijn van een medische eindtoestand. Dat wil zeggen dat u uitbehandeld bent en dit moet zijn vastgesteld door het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) dat ook het MIP heeft toegekend. Als u voor 1 juli 2007 bent ontslagen en uw aanvraag indient of heeft ingediend na 1 juni 2012, moet er sprake zijn geweest van inzet tijdens oorlogsomstandigheden of een crisis-beheersingsoperatie.

De aanvraag

Het aanvragen en de afhandeling van de aanvraag is een zwaar en juridisch ingewikkeld proces. De aanvraag wordt ingediend bij de afdeling Claims van Defensie en er moeten allerlei bewijsstukken van uw inkomen en schade-posten aan toegevoegd worden. Als u deze zelf niet (meer) heeft moeten deze vaak worden opgevraagd bij verschillende instanties zoals het UWV, ABP en de gemeente. Als laatste moet dan de restschade worden berekend door een deskundige rekenmeester. Het inschakelen van een gespecialiseerde letselschadeadvocaat of jurist is vaak noodzakelijk om uw rechten veilig te stellen.

Voortgang en kritiek

De afhandeling van schadeclaims ligt de afgelopen jaren onder een vergrootglas. De Algemene Rekenkamer en de Veteranenombudsman Reinier van Zutphen hebben hierover meerdere keren aan de bel getrokken. Het belangrijkste punt van kritiek is de lange tijd die de afhandeling van een aanvraag kost. Het streven van de minister is om de aanvragen binnen twee jaar af te handelen. Uit onderzoek van de Reken-

kamer blijkt dat dit in maar liefst 60% van de gevallen niet wordt gehaald. Als oorzaken hiervan zijn het gebrek aan juridisch personeel en ontoereikende zaakvolgsystemen bij Defensie.

De lange duur zorgt ervoor dat de aanvragers soms jarenlang in onzekerheid verkeren. En dat leidt dan weer tot onnodige psychische druk en problemen. De Veteranenombudsman heeft meerdere keren geoordeeld dat oud-militairen met letselschade nog altijd onbehoorlijk worden behandeld tijdens de afhandeling van hun schadedossiers. Met de brief van 19 december 2025 informeerde de minister van Defensie, Ruben Brekelmans, de Tweede Kamer over de verbetermaatregelen. De rapporten van de Algemene Rekenkamer en de Veteranenombudsman hebben volgens de minister een waardevolle bijdrage geleverd aan het verbeteren van de schadeafhandeling. Na de rapporten is Defensie samen met oud-militairen en hun belangenbehartigers aan de slag gegaan met de diverse verbetermaatregelen. Stap voor stap moet zo tot een verbetering van de dienstverlening worden gekomen. Defensie zal hier onverminderd mee doorgaan, aldus de minister. ■

Vragen?

Mocht je over dit onderwerp, of andere onderwerpen op juridisch gebied, nog vragen hebben, dan kun je hiermee - zoals altijd - bij ons terecht. Stuur je vraag per e-mail aan jz@bnmo.nl en je krijgt een schriftelijk antwoord per e-mail, of wij bellen je op jouw verzoek terug.

Aanleveren kopij

In deze rubriek kunnen alle BNMO-afdelingen kort en bondig hun nieuws melden. Per afdeling geldt een maximum van in totaal 300 woorden zonder foto's en 250 woorden met maximaal twee foto's (in hoge resolutie, minimaal 1 MB). Heeft uw afdeling meer nieuws te melden? Verwijs dan naar uw eigen website. De redactie behoudt zich het recht voor om kopij te redigeren en in te korten.

Deadlines Kareoler 2026

Kareoler 5. Dinsdag 11 augustus

Kareoler 6. Dinsdag 29 september

Kareoler 7. Dinsdag 17 november

Friesland

Contactdag Veenhuizen

Op 16 mei mochten we ons onderdompelen in het gevangeniswezen van Gevangenis museum Veenhuizen. Eerst werden we ontvangen met koffie en Drentse Hunekeuk. Daarna werden we in groepen verdeeld. De ene groep ging in de boevenbus. Een rondrit maken, waarbij we onder leiding van een gids door de omgeving van het Gevangenis museum reden. Je herkent er de landschappelijke kenmerken van de Koloniën van Weldadigheid, Unesco Werelderfgoed. Landschapsstructuren en monumentale panden zijn voor het nageslacht bewaard gebleven. Veenhuizen was één van de zeven Koloniën van Weldadigheid en de grootste onvrije kolonie. Gezinnen, wezen, bedelaars en landlopers verbleven hier onder 24-uurs bewaking. Zij werden door de vele plaatselijke afdelingen van de Maatschappij van Weldadigheid vanuit tientallen grotere plaatsen in Nederland gezonden. De andere groep bezocht met een gids de voormalige strafgevangenis 'de Rode Pannen'. Hier wist de gids ook mooie verhalen te vertellen en konden we even in de cellen kijken, waaronder ook een paar isoleercellen. Daarna werd genoten van een tomatensoepje, heerlijk broodje gezond en broodje kroket. Als laatste krijgen we nog een rondleiding door het museum. Ook hier deelde de gids enthousiast alle weetjes van Veenhuizen en kreeg je een beetje een idee van hoe het er vroeger geweest is. Uiteindelijk was het tijd om weer richting huis te gaan. Het was een leuke, leerzame en indrukwekkende dag. We merken elke keer weer hoe belangrijk deze dagen zijn. Elkaar ontmoeten, momenten van erkenning en herkenning in een ontspannende sfeer.

Uitreiking Draaginsigne MOD

We zijn enorm verheugd dat we de commissaris van de Koning in Fryslân drs. A.A.M Brok bereid hebben gevonden om het Draaginsigne Militaire Oorlogs- en Dienstsachtoffers (MOD) uit te reiken aan 'onze Friese BNMO-leden'. We zijn nu bezig om een datum vast te stellen en de uitreiking voor te bereiden. Mochten er nog leden zijn die het draaginsigne al opgestuurd hebben gekregen en bij nader inzien hem toch ook graag uitgereikt willen krijgen, meld dit dan even bij mij via m.moorlag@bnmo.nl of 06-46195426. (Margreet Moorlag)

Noord Nederland

Verslag uitreiking Draaginsigne MOD

Op zaterdag 6 juni hebben we aan onze leden die daarvoor gekozen hadden het Draaginsigne Militaire Oorlogs- en Dienstsachtoffers uitgereikt. Namens de minister van Defensie werd dit gedaan door generaal-majoor Cas Schreurs en hij werd daarbij geholpen door onze afdelingsvoorzitter. In totaal waren er 25 leden die dit draaginsigne in ontvangst mochten nemen. De gedecoreerden en familie werden ontvangen met koffie en gebak. Na de opening van de afdelingsvoorzitter, een mooie toespraak die het belang van de BNMO duidelijk maakte en de waardering die dit draaginsigne is voor de MOD'ers, gingen we over tot de uitreiking. Na de uitreiking en een korte pauze, kon iedereen genieten van een heerlijk buffet.

Gelderland

Familiedag Giethoorn

In het kader van 'een familiereunie', hebben we op zaterdag 23 mei met een gedeelte van onze leden een geweldige dag gehad in Giethoorn, met een Rondvaart in 2 boten en aansluitend een BBQ. De opkomst was hoog en het weer zat ge-

weldig mee. Iedereen heeft genoten. De fotocollage geeft een impressie!

Toekomstige activiteiten

Voor de maand juli hebben we 2 evenementen welke al zullen hebben plaatsgevonden als deze Kareoler op de deurmat valt. Dit zijn op het moment van schrijven op 4 juli Afghaanse Cuisine in Culemborg en op 25 juli een familiedag in Aviodrome te Lelystad. Beide uitnodigingen moet u al gehad hebben. Het volgende evenement zal op zondag 13 september zijn in het attractiepark Slagharen! Hiervoor krijgt u in augustus de uitnodiging, zodat u het alvast weet!

Uitreiking Draaginsigne MOD

Hierover komt op een later tijdstip meer informatie, dit omdat we nog druk bezig zijn om alles voor elkaar te krijgen! (wordt vervolgd).

Oproep

Wij zijn nog steeds op zoek naar versterking van het bestuur met minimaal 1 bestuurder die wil komen helpen en flexibel is. Maar we zijn ook op zoek naar contactpersonen met een luisterend oor, die medeleden in de regio waar hij/zij woonachtig is, kunnen en willen bezoeken of bellen. Dit geeft ook binding in de afdeling. Schroom niet en meld je aan bij Jaqy onze CoCo via mail j.lobry@bnmo.nl. Deze personen zijn dringend nodig en belangrijk voor de continuïteit van zowel de afdeling als de BNMO.

Zuid-Holland

Toekomstige activiteiten

Door onvoorziene omstandigheden kon de busreis naar het Oude ambachten- en speelgoedmuseum in Terschuur op 15 mei jl. helaas geen doorgang vinden. Maar het is geen

afstel want we hebben de busreis verplaatst naar zaterdag 7 november. De uitnodiging wordt begin oktober opnieuw verzonden. De eindejaarsbijeenkomst is dit jaar voorzien op zaterdag 12 december. De uitnodiging voor die bijeenkomst wordt begin november verzonden.

Draaginsigne MOD

De leden van de afdeling Zuid-Holland die hebben aangegeven dat zij het Draaginsigne MOD door de BNMO uitgereikt willen krijgen, zullen daarvoor persoonlijk een uitnodiging ontvangen, waarin tevens kan worden aangegeven hoeveel gasten zij graag bij de uitreiking aanwezig willen laten zijn (maximaal drie). De uitreiking zal op 10 oktober 2026 plaatsvinden. De locatie en tijd zullen later bekend worden gemaakt. (Wim van den Burg)

Agenda:

- 10 oktober: Uitreiking Draaginsignes MOD
- 7 november: Busreis Oude ambachten- en speelgoedmuseum Terschuur
- 12 december: Eindejaarsbijeenkomst

Zeeland

Uitreiking Draaginsigne MOD

Een aantal van onze leden heeft te kennen gegeven hun Draaginsigne MOD door de afdeling uitgereikt te willen krijgen. Om in de lijn van de overige afdelingen te blijven en de betreffende leden niet langer te laten wachten dan nodig is, heeft het bestuur gemeend voor 1 augustus te moeten kiezen. Wij zijn er ons van bewust dat deze dag midden in de vakantie valt. Om deze gelegenheid zoveel mogelijk luster bij te zetten en onze verbondenheid te tonen, is ook de afdeling uitgenodigd om op 1 augustus met zoveel mogelijk leden aanwezig te zijn. Dit event zal plaats vinden op onze vertrouwde locatie Landlust te Nieuwdorp. We hebben vanuit Defensie, luitenant-kolonel J. Harinck (Regionaal Militair Beleidsadviseur) bereid gevonden de draaginsignes uit te reiken. (Hans den Hollander)

Agenda:

- 15 augustus: Herdenking bij Oost-Indië monument te Terneuzen. Met afdelingsvaandel aanwezig. Voor ieder vrij toegankelijk.
- 12 september: Contactdag in Zeeuws-Vlaanderen.

Brabant

Uitreiking Draaginsigne MOD

Op woensdag 17 juni werden in het Provinciehuis in 's-Hertogenbosch aan 23 Brabantse leden het Draaginsigne MOD uitgereikt door Commissaris van de Koning Ina Adema. Dit in aanwezigheid van familieleden, het afdelingsbestuur en algemeen voorzitter Ronald Odenkirchen. Een uitgebreid verslag daarvan is te vinden op pagina 15.

Foto: Oosterbaan Fotografie

Limburg

Passiespelen 2026

Het lijdensverhaal van Christus in de wereld van nu. Dit jaar vindt de 22e editie plaats van de Passiespelen in Tegelen, een vijfjaarlijks theaterevenement waarbij 200 acteurs, zangers en figuranten de laatste dagen verbeelden van het leven van Jezus Christus. Zondag 23 augustus gaat onze dagtocht dit jaar naar de Passiespelen in Tegelen. Na de middagvoorstelling gaan we dineren bij Abdij Ullingsheide in Tegelen.

Gezinsdag Phantasialand

Op zondag 20 september organiseert onze afdeling een gezinsdag voor leden, partners en hun kinderen naar het gezellige en avontuurlijke Phantasialand in Brühl Duitsland.

Uitreiking MOD Draaginsigne

Woensdag 20 mei hebben 16 leden het MOD Draaginsigne ontvangen uit handen van Gouverneur dhr. Roemer. Dit gebeurde in Kasteel Groot Buggenum in Grathem. De ceremonie vond plaats in een sfeer van respect, waardigheid en kameraadschap (zie ook pagina 14).

Verslag theateravond De Bokkenrijders

Zaterdag 6 juni zijn 60 leden inclusief partners naar de voorstelling over de Bokkenrijders geweest. De ontvangst was in de businesslounge van MVV, waar een overheerlijk borrelplankje met een drankje voor ons klaarstond. Om 20.30 uur werden we naar onze plaatsen gebracht. Ondanks een zomerse bui hebben we genoten van de voorstelling vol zang, dans en paarden. Op het einde van de show werden we nog verrast door een mooie lichtshow die werd uitgevoerd met drones.

Foto: Wilbert Beurskens

Agenda:

23 augustus:	Passiespelen	Tegelen
20 september:	Phantasialand	Brühl
Oktober/ november:	Karten	Nog niet bekend
13 of 20 december:	Kerstviering	

Rectificatie

In het artikel 'Eerbetoon aan Siem Bes' (Kareoler 3-2026, pagina 5) zijn enkele vervelende fouten geslopen. Op de foto is naast Melanie Bes-de Jong niet haar – inmiddels overleden – echtgenoot Siem te zien, maar Frans van Zwam. Hij hielp Melanie met het schrijven van het boek 'Van Jappenkamp tot erkenning' over haar vader Hendrik de Jong. Daarbij is ook gebleken dat De Jong geen drager was van het Bronzen Kruis, maar dat het een naamgenoot betrof. (FL)

Secretariaten van de afdelingen

Noord Nederland

Henk de Jong, tel.: 06-20822391,
e-mail: h.dejong@bnmo.nl

Friesland

Erik de Wit, e-mail: e.dewit@bnmo.nl

Overijssel

e-mail: overijssel@bnmo.nl

Gelderland

Mortaza Amiri, tel.: 06-23122712,
e-mail: a.mortaza@bnmo.nl

Utrecht/'t Gooi

Chris Hellinga, tel.: 06-53481297, e-mail: c.s.hellinga@bnmo.nl

Noord-Holland

Theo Bakker (waarnemend secretaris), tel.: 06-53647365,
e-mail: t.bakker@bnmo.nl

Zuid-Holland

Wim van den Burg, tel.: 06-40551361,
e-mail: w.vd.burg@bnmo.nl

Zeeland

Hans den Hollander, tel.: 0118-461113,
e-mail: h.den.hollander@bnmo.nl

Noord-Brabant

Theo Heerkens, tel.: 06-51681951,
e-mail: t.heerkens@bnmo.nl

Limburg

Berthy Deneer-Maassen, tel.: 0475-562436,
e-mail: b.deneer-maassen@bnmo.nl

In dankbare herinnering

H. van Aefst	97	Wijhe
S.P. Bes	87	Zijdewind
J. Brooijmans-Saager	91	Rotterdam
J.P. de Bruijn	84	Galder
N.A. Evenhuis	96	s-Hertogenbosch
E. van de Laar-Koeman	94	Amstelveen
R. Moerkens	75	Rijswijk

C. J.M. Nassauw-Vergouwen	94	Roosendaal
C. Rattink-de Geus	98	Sellingen
J. Roosenbrand-van den Bos	93	Amstelveen
C.A. van der Vlies	76	Geleen
A.J.W. de Waal	85	Terneuzen
H.H. Westerhof	99	Voerendaal

Welkom bij de BNMO

G. Schut-Brandsma	Friesland
M. Postma	Friesland
D. Blauwwiek	Noord-Nederland
Y.J. Schaper	Noord-Nederland
B.P. Gerrets	Zuid-Holland

J. Valk	Noord-Brabant
R.L.J. Aldenhoven	Noord-Brabant
E. Visser-van Duinen	Noord-Holland
L.M.H. Haenen	Limburg
S.E. Zasada	Limburg

De VSO: bevestiging van een kwaad geweten

PTSS is een nare, ingrijpende en langdurige kwaal. De illusie dat PTSS jou nooit zal overkomen vervliegt vanaf het moment dat de diagnose verklaart waarom je jezelf en anderen verliest. Dan nog is het niet te bevatten wat er allemaal in je hoofd en lichaam gebeurt. Laat staan dat je dat kunt uitleggen. Wij kennen de lange weg van behandeling, vallen, opstaan en doorgaan. Van bewustwording, acceptatie, nieuwe inzichten en hard werken om die gestand te doen. Idealiter zou dat de enige weg naar herstel moeten zijn, maar die wordt hardnekkig geblokkeerd door partijen zoals de Nationale Politie (NP) en het UWV. Partijen die iets van jouw situatie en ernst daarvan moeten vinden. Partijen die vaak slecht luisteren en vooral horen wat ze zelf willen horen en daarop hun besluiten baseren. Partijen die geen boodschap hebben aan de gevolgen van hun besluiten voor jouw herstel en toekomstperspectief. PTSS, NP en UWV zijn de hoofdingrediënten die ons langdurig en volledig murw kunnen slaan. In die overlevingsstand worden we geacht ons verhaal correct te doen en rekening te houden met regels en procedures die we niet kennen, op straffe van verlies van aanspraken door o.a. verloop van termijnen. Het is de NP die daar het meeste garen bij spint, gesterkt door een leger aan juristen. Zo is het eenvoudig om smartengeld op je 'minnelijk overeengekomen' restschade te korten. Het is de NP die aan de schadeafhandeling een vaststellingsovereenkomst (VSO) verbindt die vaak alle toekomstige schadevergoedingen uitsluit en geheimhoudingsplicht oplegt en/of zelfs publieke uitingen verbiedt. Dit zijn de ultieme bevestigingen van een kwaad geweten! Van dingen doen, die anderen niet mogen weten uit angst voor precedents. Als de NP dienstslachtoffers gelijk en echt rechtvaardig zou behandelen en redelijkerwijze aan werkelijke schade tegemoet zou komen, zonder je tot wanhoop en op hoge kosten te jagen, dan zijn dergelijke bepalingen in VSO's voorgoed verleden tijd. Hoeft de korpsleiding zich daar niet meer voor te schamen. ■

Ad Fundum is dienstslachtoffer met PTSS en heeft jarenlang bij de Nationale Politie gewerkt in diverse functies. Ad Fundum verzet zich tegen de wijze waarop binnen het politie(ke)bestel met dienstslachtoffers wordt omgegaan. Daarbij is er een grote mate van betrokkenheid bij het wel en wee van lotgenoten en de BNMO.

Thuisfront

Het thema van de Witte Anjer-verkiezing betrof dit jaar het thuisfront, wat ik een uitstekend thema vind. Dit omdat dit de verborgen schaduw achter de militair is die zorgt dat hij of zij zijn/haar werk kan doen. Het belang van een goed en gezond thuisfront wordt alleen maar groter op het moment dat de militair fysiek of psychisch gewond terugkomt van zijn/haar werkzaamheden.

Ik heb zelf van nature een nogal aparte band met mijn thuisfront. Zo kreeg ik bijvoorbeeld na 2 maanden in Afghanistan gezeten te hebben een kaartje met de volgende tekst: "Hoop dat het goed gaat. De optredens van Frans Bauer gaan niet meer door vanwege een poliep. Liefs mama."

Niet dat er iemand in ons gezin ook maar iets om Frans Bauer gaf, maar meer omdat deze opmerking het kaartje wat meer vulde. De boodschap blijft echter hetzelfde. Hopen dat het met de militair goed gaat en liefde van je moeder, ongeacht hoe lang de tekst is.

Later, toen ik bezig was met traumatherapie, was er een 'open dag' voor de familie. Mijn ouders wilden alles weten over de tekeningen die ik gemaakt had tijdens creatieve therapie. Vanuit hun standpunt begrijpelijk. Ik wilde het echter niet delen.

Indertijd heb ik moeten leren dat ik dit deed uit bescherming voor hen. Ik dacht dat als ik over dingen zou praten, zij dezelfde klachten zouden krijgen als dat ik had. Echter, dit was een illusie. Juist door te delen, creëer je meer begrip, wat leidt tot steun. En die steun kan dan ook juist gericht zijn! ■

BNMO-lid Ymo Hartzema diende van 1993 tot 2011 bij de Koninklijke Landmacht. Hij werd twee keer uitgezonden naar Bosnië en één keer naar Afghanistan. Hij is gescheiden en trotse vader van een 9-jarige zoon. De drievoudig veteraan maakt zich druk om onrechtvaardigheid en zal hier altijd tegen strijden.

Algemeen

De activiteitencommissie (AC) heeft al een aantal activiteiten gepland staan. Hier komen in de loop van het jaar nog een aantal activiteiten bij. Houd ons via de website en social media van de BNMO in de gaten en doe gezellig mee, creatief of actief. Geef je op!

Weetjes

- Alle activiteiten zijn eendaagse en tellen niet mee voor het aantal begeleidingsdagen van het NLVi. Alle BNMO-leden, (vaak) met introducee, kunnen hier onbeperkt aan meedoen zolang er plaats is.
- Aanmelden kan via de website van de BNMO: www.bnmo.nl en dan ga je naar Activiteiten.
- Lukt dit niet of krijg je binnen 5 dagen geen bevestiging via de mail, bel dan Jeannine Jansen 06-36039811 (ma t/m do tussen 09.00 en 12.00 uur) of mail naar evenementen@tvo.bnmo.nl.

Indiëherdenking Doorn
15 augustus

Workshop Petanque
4 september

BNMO Motorrit
26 september

Workshop outdoor cooking
3 oktober

Bij vragen of onduidelijkheid over de activiteiten / evenementen altijd bellen of mailen.

Houd de website www.bnmo.nl in de gaten voor data en nog meer activiteiten!

Ook de rest van dit jaar nog een groot aanbod van activiteiten!

Creatief:

- Mosschilderij maken
- Handletteren
- MTB-workshop
- Outdoorcooking
- Kerststukje maken

Actief:

- Ouder/kind-activiteit
- BNMO-Motorrit
- Airborne Wandelmars
- Pijl en Boogschieten
- Petanque

Hier wil je bij zijn:

- Indiëherdenking Doorn
- Nationale Taptoe
- Opening Memory Lane
- Rust aan de waterkant - Landelijke Visdag

www.BNMO.nl

